Nijmegen, 21-09-2022

Betreft : Landelijk onderzoek naar de naleving van de leeftijdsgrens bij alcoholverkoop in 2022.

Geachte gemeenteraad en college van B&W,

Om de naleving van de leeftijdsgrens bij de verkoop van alcohol te meten, heeft onderzoeksbureau Objectief in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) in 2022 bij verschillende categorieën mysteryshoponderzoek uitgevoerd. Het ministerie van VWS laat dit onderzoek periodiek uitvoeren om de naleving te monitoren. Dit periodieke onderzoek is tevens onderdeel van de acties uit het Nationaal Preventieakkoord.

De resultaten van dit onderzoek zijn op 16 september 2022 door het ministerie aangeboden aan de kamer. Mogelijk heeft u hiervan reeds kennisgenomen. Bij dit schrijven vindt u een digitale versie van het complete onderzoeksrapport waarin u de resultaten kunt nalezen. Als er in uw gemeente recent een nalevingsonderzoek is uitgevoerd kunt u deze actuele cijfers vergelijken met de landelijke cijfers om te zien hoe uw gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde.

Om de naleving van de leeftijdsgrens bij de verkoop van alcohol in 2022 te meten, zijn er in totaal 2430 aankooppogingen uitgevoerd door minderjarige mysteryshoppers (16 en 17 jaar oud). Deze aankooppogingen zijn gedaan in avondwinkels, cafetaria's, horecagelegenheden, NS- kiosken, slijterijen, sportkantines, supermarkten en via thuisbezorgkanalen. Over 2022 bedraagt het totale gewogen nalevingscijfer 39,4%, dit is significant hoger dan het gewogen totale nalevingscijfer van 38,0% in 2020. In de onderliggende de categorieën was de hoogste naleving geconstateerd bij slijterijen (71,0%) en supermarkten (62,6%). De laagste naleving werd waargenomen bij thuisbezorgkanalen (10,0%). In diverse categorieën zijn significante verschillen gevonden vergeleken met 2020, deze verschillen worden toegelicht in het rapport. In de voornoemde rapportage zijn ook de nalevingscijfers bij de verkoop van tabak gerapporteerd. Deze laten we in dit schrijven buiten beschouwing gezien het toezicht op de Tabaks- en rookwarenwet centraal bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) is belegd.

Het gebruik van alcohol door jongeren brengt grote gezondheidsrisico's met zich mee. Om het alcoholgebruik onder jongeren te verminderen, is het belangrijk dat u daar kunt interveniëren waar dit het hardst nodig is. Zo kunt u de preventie- en handhavingsactiviteiten risicogestuurd inzetten: waar proberen jongeren alcohol te kopen en waar is de kans het grootst dat ze in hun pogingen slagen?

Om de gezondheid van jongeren in uw gemeente te beschermen, is het raadzaam om de naleving in uw gemeente ook lokaal (periodiek) te onderzoeken. Naast het uitvoeren van nalevingsonderzoek om de commerciële beschikbaarheid in kaart te brengen, is het aan te bevelen om jongerenonderzoek uit te voeren naar het aankoopgedrag van de lokale jeugd. Op deze manier kan uw gemeente gericht aan de slag met de bescherming van de gezondheid van jongeren, samen steeds gezonder.

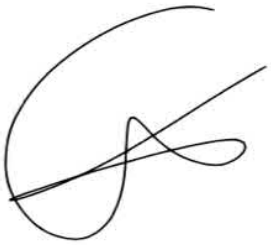
Voor meer uitgebreide adviezen en stappenplannen om aandacht te geven aan de (naleving van de) Alcoholwet verwijzen we u graag door naar de website handreikingalcoholwet.nl . Een groeiend kennisplatform dat praktisch informatie en handvatten verzameld om Alcoholwet-handhaving effectief in te richten. Deze website begeleid je bij het inrichten van de handhaving op de leeftijdsgrens en doorschenken. Je vindt hier de benodigde informatie, praktische handvatten, best practices voor leeftijdsgrens en doorschenken handhavingsbeleid en ervaringen van andere gemeenten.

Bovenstaand schrijven en de bijgesloten onderzoeksrapportage dienen ter kennisgeving.

Voor vragen of behoefte aan verdere verduidelijking van deze cijfers kunt u contact opnemen via telefoon: 024 848 1111, of e- mail: info@bureauobjectief.nl

Hoogachtend,

Tim Wolters
Algemeen Directeur

Gijs van Amerongen
Directeur Onderzoek